

Handleplan for arbejdet med inklusion i Krible Krable Huset og Skovbørnehaven.

Odder kommune har i "handleplanen for udvikling af inkluderende fællesskaber i Odder kommune" beskrevet følgende formål med arbejdet.

"I odder kommune har alle børn og unge mulighed for at udvikle positivt selvværd og udfordres i de miljøer de indgår i. Samtidig skal børn og unge opleve værdien af at bidrage til og være en del af fællesskabet"

Den måde, vi i vores institutioner arbejder vi med at opnå dette formål, kan deles op i 3 indsatser.

- Generel indsats som omhandler arbejdet alle børn.
- Kollektiv indsats der omhandler arbejdet med grupper af børn.
- Individuel indsats, der omhandler arbejdet med det enkelte barn

Generel indsats:

Den altoverskyggende måde at arbejde generelt med alle børn, er den måde vi rent pædagogisk handler i relationerne til børnene, og den tager sit udgangspunkt i ICDP (international child development programme). ICDP er en ressource- og relations orienteret måde at arbejde anerkendende med børn på.

Det handler om at vise positive følelser overfor barnet, justerer sig selv i forhold til barnet og følge dets initiativ, og tale med barnet om det, det er optage af.

Barnet skal anerkendes, som den person barnet er, og hjælpes til at blive i stand til at fokusere sin opmærksomheden sammen med personalet på fælles oplevelser af ting i omgivelserne. Ved beskrivelse af disse fællesoplevelser med følelse og entusiasme, og ved at uddybe og give forklaringer, bliver oplevelserne meningsfulde for barnet.

Ved at vejlede barnet, vise det positive alternativer og planlægge sammen med barnet, hjælper vi barnet, til at blive bedre til at kontrollere sig selv og sine handlinger.

Det er den meget korte udgave af ICDP, men det er den helt grundlæggende måde, vi forsøger at møde børnene på, og som vi også forsøger at møde hinanden på som personaler, og i relation til forældrene og andre samarbejdspartnere.

Struktur:

Der er meget stor forskel på strukturen i Skovbørnehaven og i Krible Krable Huset, da der i Skovbørnehaven er 20 børn i alderen 3-6 år, mens der i Krible Krable Huset er 20 børn i alderen 0-3 år i vuggestueafdelingen og op til 100 børn i alderen 3-6 år i børnehaveafdelingen.

Skovbørnehaven:

I Skovbørnehaven er der en fantastisk ramme at inkludere børnene i. Selve børnehaven ligger på en måde, så man faktisk er i skoven, når man bevæger sig ud af huset. Der er altså frisk luft, højt til himlen og altid god plads i børnenes hverdag, og det er optimale rammer for børn. Vi har gennem de sidste mange år modtaget friluftsrådets "Grønne flag" som tegn på, at udeliv og natur prioriteres rigtig højt.

Børnegruppens størrelse på 20 børn gør, at der ikke er behov for en alt for firkantet struktur, men børnene samles hver dag ca. kl. 9 til frugt, hvor der er fokus på fællesskabet, og hvem der er kommet. Der bliver snakket om dagens vejr, dagens navn i ugen, og dagens aktiviteter gennemgås via en tavle med boards. Vi synger og læser historie, leger en leg eller andet.

Meget ofte tilbringes formiddagen på tur i skoven, i den store gruppe eller i mindre grupper, eller børnene leger/har aktiviteter i mindre grupper, ofte alders- eller kønsopdelt, inde eller ude. Børnene er ude alle sammen det meste af dagen uanset vejret. Vi spiser som regel vores frokost indenfor i spisegrupper for at få varmen, en samlet stund omkring måltidet og tætte relationer omkring bordet, og i vinterhalvåret har vi "tøffetid" efter frokost, hvor børnene ligger på gulvet og lytter til historie eller stille musik i omkring 20 minutter. De kommende skolebørn samles i en gruppe det sidste halve år inden tidlig SFO-start og laver aktiviteter sammen. Nogle gange om året arbejdes der med et overordnet tema, fx høst, strand, skov eller indianere, som man kommer rigtig godt i dybden med.

Krible Krable Huset:

Krible Krable Huset har også igennem mange år modtaget "det grønne flag", og har meget stor fokus på natur og udeliv, men er struktureret på en helt anden måde.

Vuggestuedelen:

Vores vuggestue er delt i 2 grupper med 10 børn i 0-3-års alderen på hver. Vi holder samling i grupperne, og spiser i de 2 grupper. De forskellige aktiviteter laves derimod oftest på tværs af gruppen, så børnene udfordres sammen med jævnaldrende. Vuggestuens hverdag er præget af at aldersforskellen på børnene, gør at de ofte sover på skift og børnene skal naturligvis hjælpes og guides langt mere i forhold til spisning, garderobe, bleskift mm end tilfældet er i børnehaven. Vuggestuen prioriterer at komme så meget ud som muligt, og har sin egen legeplads, men bruger også børnehavens, og tager også på en del ture ud af huset. Vuggestuen bruger børnehavens funktionsrum, når det giver mening, og der er mulighed for det. Vuggestuebørnene får varm mad hver dag i deres respektive grupper.

Børnehavedelen:

Funktionsopdeling:

Vores børnehave er struktureret som en primært funktionsopdelt børnehave. Vi har 5 funktionsrum indenfor og et kæmpe funktionsrum udenfor nemlig legepladsen. Som udgangspunkt må børnene selv bestemme, hvad de ønsker at beskæftige sig med, og hvilket funktionsrum, de vil ind i, hvis ellers der er plads. Vi oplever, at børnene er vældig motiveret, når de selv får lov at vælge. Personalet fordeles om morgenen på de enkelte funktionsrum, og sætter aktiviteter i gang i disse, og har det overordnede ansvar for rummet, og de børn der opsøger det.

Størsteparten af vores børn profiterer af denne funktionsopdeling, og trives i den. Vi oplever også børn, der vælger meget ensidigt, og altid de samme rum og aktiviteter. Så går vi som personale ind og vælger for dem, så de bliver udfordret indenfor alle 6 læreplanstemaer. Vi oplever også børn, der kan have svært ved at finde ro i vores struktur og zapper meget rundt. Også disse børn går vi ind og vælger for, så de kan fastholdes i en fordybelse omkring en aktivitet.

Vi har planer om at få visualiseret mere for børnene, hvad de enkelte rum (inkl. uderummet) kan bruges til, og skal have endnu mere fokus på at få dem indrettet i børnehøjde.

Familiegrupper:

Grunden, til at vi betegner os primært funktionsopdelt, er at børnene også har et tilknytningsforhold til familiegrupper. Der er 4 familiegrupper for vores 3-4-årige børn, og 1 for de kommende skolebørn. Kl. 10.30 samles børnene i disse grupper sammen med deres primærvoksne, og holder ½ times samling. Her er der fokus på mange forskellige ting, men altid på fællesskabet, og vigtigheden af at vi alle sammen er med, og der skal være plads til alle. Mangler vi nogle italesættes det ofte dagen efter, at det er godt vedkommende er tilbage igen. Børnene få et godt fællesskab og tilhørsforhold i disse grupper der er på 15-20 børn. Storbørnsgruppen er på 25-

30 børn. Alt efter vores pædagogiske vurdering deler vi nogle gange familiegrupperne op i samlingen, og når vi spiser med dem.

Børnene spiser også sammen i familiegrupperne, og da vi har en forældrebetalt kostordning, er det et fælles måltid vi får. Børnene får altså det samme at spise, og igen er der fokus på fællesskabet. Der skal være mad til alle, og vi hjælper hinanden med at få dækket bord, få maden sendt rundt og få ryddet op bagefter.

Børnene er på tur en gang om ugen i deres familiegrupper, og meget ofte går turen i skoven.

Ca. 6-8 Gange årligt arbejder vi med forskellige temaer 1 til 2 uger af gangen. Emnerne kan eksempelvis være. Høst, nordisk mytologi, venner, vand og de dyr der lever i det, tal og bogstaver og alt muligt andet.

Kollektiv indsats

Vi oplever at størstedelen af vores børn trives med den struktur vi har i vores institutionsafdelinger, men der er børn, der har behov for andre indsatser, for at blive inkluderet ordentligt. Nogle af disse behøves ikke individuelle indsatser, men kan inkluderes gennem nogle mindre gruppesammenhænge, hvor tingene bliver lettere at overskue for dem.

Skovbørnehaven:

I skovbørnehaven er vi en lille, overskuelig gruppe børn og få voksne, og derfor opnår vi et indgående kendskab til hvert enkelt barn og dets behov. Det er en naturlig del af vores daglige pædagogik, at vi hver dag tager individuelle hensyn til børnenes behov, men også at børnene tager et ansvar for hinandens trivsel. På grund af gruppens størrelse og at barnet derved ikke på noget tidspunkt vil komme til at opleve sig selv som en del af en stor homogen masse, er det nemmere for barnet at forstå, at der er nogle børn, der har andre behov, som kræver særlige tiltag og hensyn.

Vi har som oftest mulighed for at tilpasse dagen efter børnegruppens aktuelle behov og den stemning, der hersker i børnegruppen. Vi har mulighed for at være nærværende voksne, der er meget tæt på børnene, og som råder over en vis fleksibilitet, så vi ofte kan gribe børnenes initiativer og interesser. Vores sprogarbejde foregår hovedsageligt i hverdagssituationer, hvor det implementeres. I det hele taget fokuserer vi meget på det kollektive fællesskab og har mulighed for at lave løbende, små individuelle reguleringer, som hjælper barnet til inklusion og gode relationer i fællesskabet. Børnene er desuden delt op i alderssvarende spisegrupper, ture ud af huset og andre mindre grupper med fokus på relationerne.

Vi har mulighed for at lave visse tiltag for børn med specifikke behov, men på grund af Skovbørnehavens vide og udefinerbare rammer, som er meget kreativt udfordrende, kræver det omstillingsparathed og en evne til at fordybe sig, at man kan forstå og administrere de meget frie rammer for at trives i dem. På grund af husets meget begrænsede rammer, vil barnet skulle kunne trives med kontinuerligt at være meget tæt på andre børn og voksne. Der er ikke mulighed for at kunne trække sig fra gruppen eller finde ro, når alle er inde, og derfor er der begrænsede muligheder for at tage tilstrækkelige hensyn til børn med visse specifikke behov.

Krible Krable Huset:

Sproggrupper:

Vi har børn der er sprogligt udfordret, og oplever, at de har god glæde af sproggrupper. Her kan de i en lille sammenhæng, hvor der er god tid få brugt sproget, sammen med andre børn, der også har brug for en mindre sammenhæng at øve sproget i, og sammen med pædagoger der har kompetencer indenfor børns sprogudvikling. Gruppestørrelsen er på 3-4 børn. Vi oplever at disse

grupper både er relevante for de etnisk danske børn, men naturligvis er der også en del af vores tosprogede børn, der har glæde af disse grupper.

Legegrupper:

Vi oplever også børn, der kan have svært ved at forstå spillereglerne i, hvordan man leger med hinanden. De har ofte god glæde af små legegrupper, hvor de lærer noget, om hvordan man helt konkret spørger ind, til at være med i en leg, og hvordan man fastholder legen. Vi sammensætter ofte grupperne med børn, der har svært ved at lege og så gode rollemodeller, der kan vise dem hvordan. Gruppestørrelsen er også her på en 3-4 stykker.

Kostordningen:

Det at vi har kostordning, giver os faktisk nogle gode muligheder for at opbygge relationer mellem børnene. Det at komme med i køkkenet sammen med vores køkkendame eller en af pædagogerne, er en oplagt mulighed for os, til at prøve nogle relationer af mellem børnene, som vi tænker kunne være gode, og det sker i en lille sammenhæng, og omkring en helt konkret aktivitet som stort set alle børn gerne vil deltage i.

Pauser – undtagelser for reglerne

Som udgangspunkt skal alle vores børn ud fra kl. 12 til kl. 14 hver dag. Vi oplever, at nogle børn har behov for at få en pause fra den store sammenhæng, og brug for at trække sig lidt tilbage fra de mange andre børn, og derfor er der ofte 2-3 børn, der får lov til at blive inde, når alle de andre skal ud. Vi tænker at vi på denne måde tilbyder børn lige muligheder for at trives, selvom de i tilfældet bliver behandlet forskelligt. Det er i vores optik også inklusion.

Individuel indsats

Vi har også børn, der trods den generelle og kollektive indsats, har brug for mere individuelle tiltag, for at kunne inkluderes.

Vi har selv nogle pædagogiske strategier, der ofte virker positivt i relation til de børn. Det kan være børnene har brug for meget mere guidning og vejledning end de øvrige børn. De har måske behov for at sidde tæt på en voksen i samlinger og når vi spiser. De opfanger måske ikke de kollektiver beskeder, men skal have dem individuelt. De profiterer ofte af, at blive forberedt på skift, og ofte kan det være fornuftigt at visualisere dagsrytmen for disse børn, og igen at behandle dem forskelligt fra de øvrige børn, kan være at give dem samme vilkår.

Det er dog ikke altid, at institutionens egne pædagogiske tiltag er tilstrækkelige til at inkludere disse børn, og heldigvis er der kommunale samarbejdspartnere, vi kan trække på.

Vejledningsteam:

Vi har mulighed for at søge vejledning hos et vejledningsteam tilknyttet børnehuset Vennelund. Her kommer der nogle pædagoger ud, der har erfaring med at arbejde med børnegrupper og børn, der er udfordret i forhold til at blive inkluderet i børnegrupperne i institutionen. De observerer og vejleder personalet, og klæder dette på til bedre at kunne tackle inklusionsopgaven. Der er her lige så meget fokus på hvordan personalet arbejder med problemstillingerne, som på børnenes individuelle problemstillinger.

Børn og Familiecentret (BFC)

Vi har også mulighed for at trække på ressourcer fra børn- og familiecentret. Der er faste konsultative møder med en psykolog tilknyttet vores institution, hvor man både kan vende anonyme og navngivne børn. Vi kan også henvise til psykologudredninger, hvor de så kommer og observere og tester børnene.

Tilsvarende er der et formaliseret samarbejde med Tale- hørerlærerne, som har tilstedeværelsestid i institutionen. De børn der ikke profiterer tilstrækkeligt af vores sproggrupper, bliver ofte henvist til tale- hørerlærerne, der så laver observationer og tests og evt. sproglæringsforløb med børnene

Vi har også mulighed for at trække på andre faggruppers viden. Det kan være socialrådgivere, fysioterapeuter og sundhedsplejen. Med sundhedsplejerskerne bliver der fra 2019, et noget mere formaliseret samarbejde, som vi har store forventninger til.

Generelt er der lagt op til at medarbejderne fra BFC (psykologer og tale-hørerlærer) skal knyttes tættere til institutionerne, og have deres faste arbejdspladser her. Det er en udvikling vi i den grad hilser velkommen, og ser frem til. Det bliver spændende at udvikle dette samarbejde i en tættere kontekst

Støttetimer

Vi har også mulighed for at søge deciderede støttetimer til et enkelt barn, hvor institutionen får tildelt et beløb, som man så kan bruge til at fokusere personale netop på dette barn. En del af disse støttemidler er brugt, på at oprette det tidligere omtalte vejlederteam, og i vores optik giver det vældig god mening, da vejledningen jo opkvalificere personalet til at kunne tackle de børn, der er svære at inkludere, hvorimod støttetimerne ofte mere er brandslukning, men det kan der jo også være brug for.

Ressourcegruppen

Det er meget sjældent vi oplever ikke at kunne inkludere et barn, og når det sker, er der mulighed for at visiterer barnet til en ressourcegruppe i børnehuset Vennelund. Her har de væsentlig bedre normeringer, mindre gruppestørrelser, og ansat personale der er uddannet specielt til at arbejde med meget udfordrede børn.

Sprog:

Vi sprogvurderer de børn, vi umiddelbart finder har nogle sproglige eller adfærdsmæssige udfordringer, og på baggrund af denne vurdering tager vi stilling til, om barnet har behov for en generel, fokuseret eller særlig sprogindsats

Personalet

Kompetenceudvikling:

Som det fremgår af ovenstående er grundstenen i vores inklusionsarbejde vores måde at møde børnene på med udgangspunkt i ICDP. Samtlige fastansatte pædagoger har taget, eller er ved at tage ICDP-uddannelsen niveau 1. Vi har en enkelt pædagog ansat, der har niveau 2, som handler om at vejlede kollegaer og forældre i relation til ICDP. Vi vil gerne på sigt uddanne flere på niveau 2. En del af vores pædagogmedhjælpere har fået light versioner af ICDP, og en enkelt har RARRT-uddannelsen, der minder om ICDP.

Vi har også flere pædagoger ansat, der har kompetenceudviklet sig indenfor sprog og sprogudvikling, og ser frem til uddannelse af sprogvejleder i forbindelse med den kommunale handleplan for sprog og litteracy.

Vi har også personale, der er uddannet på kempler-instituttet, taget en sansemotorisk vejlederuddannelse, uddannet sig som Pæd. pæd. Psyk., og senest taget et diplommodul omkring børn med autisme og ADHD.

Faglige refleksionsrum i relation til inklusion:

Vi har forskellige mødeformer, hvor vi har mulighed for at reflektere over vores inklusionsarbejde. Der er vores fælles personalemøder, og de enkelte grupper har også afsat lidt tid sammen, men der er meget andet, der fylder på disse møder, og der en helt klar holdning i personalegruppen til, at der ikke er tid nok til denne refleksion.

På sigt ville vi gerne kunne bruge observationer, praksisfortællinger og videoptagelser væsentlig mere end vi gør i dag. Med de tildelte ressourcer er der ikke tid til, at denne del kan få den opmærksomhed, den bør have.

Værdier i forældresamarbejdet.

Bestyrelsen har haft diskuteret de fire værdier, der præsenteres i den kommunale handleplan for udvikling af inkluderende fællesskaber i Odder kommune, og enedes om følgende

I forhold til at forstå og anerkende hinanden personale og forældre imellem, kræver det tillid, respekt og kendskab til hinanden. I forhold til børnene arbejder personalet med ICDP, og det er faktisk en måde, ikke kun at møde børn på, men i det hele taget at møde mennesker på. Vi vil præsentere denne tilgang for hele forældregruppen bl.a. på det årlige forældremøde. Det er vigtigt at få det italesat på en måde, så alle forældre kan relatere til det, og ikke på en alt for højtravende måde.

På det årlige forældremøde skal der også være tid til, at forældre og personale kan samles i deres respektive grupper (Skovbørnehaven, vuggestuegrupperne og familiegrupperne), så forældrene også fik mødt hinden i en mindre sammenhæng.

Det er vigtigt, at der er systematik i samtalerne med forældrene ved opstart. De bør både indeholde tydelig kommunikation omkring forventninger fra begge sider, men også nysgerrighed fra personalet i relation til det enkelte barn, og fra forældrene i relation til institutionen. Disse opstartssamtaler kunne evt. foregå i hjemmet.

Generel information vedr. institutionen bør både ligge på hjemmesiden og i papirformat.

I Krible Krable Huset skal der arrangeres nogle forældrearrangementer (fællesspisning, forældrekafe, diskoafstner el. andet), så forældrene med deres børn kan mødes i nogle uformelle sammenhænge, og lærer hinanden at kende. Der er mere brug for dette i Krible Krable Huset, og behovet er mindre i Skovbørnehaven, hvor forældrene qua institutionens størrelse hurtigere kommer til at lære hinanden at kende.

Overgange:

Fra vuggestue til børnehave. Det er vigtigt, at der er et højt informationsniveau personalerne imellem i de 2 afdelinger, og at børnene kommer på besøg så meget som muligt inden start.

Der er behov for et møde forældre og børnehavepersonale i mellem, både for forældre der har prøvet skiftet før, og forældre der ikke kender børnehaven.

Fra dagpleje til børnehave:

Det er vigtigt, at dagplejen kommer på besøg i børnehaven, og at forældrene kommer på besøg med barnet. Det er også vigtigt, at der er tid til at personale og forældre kan snakke sammen uden børn. Hvis dagplejen eller forældrene finder det nødvendigt, afholdes der decideret overleveringsmøde.

Fra børnehave til skole

Børnehaven besøger de skoler, børnene skal starte i før tidlig SFO-start. Der er en kort overlevering fra børnehavepersonalet til personalet i tidlig SFO for alle børn. Hvis det vurderes

nødvendigt fra børnehaverne, arrangeres et decideret overleveringsmøde med deltagelse af forældrene. Det ville være hensigtsmæssigt med en systematik i de måder, børnene beskrives på, så eksempelvis kompetencehjulet evt. kunne fortsættes i skolen. Sådan er det ikke i dag.

Afslutning:

Denne lokale inklusionshandleplan for Krible Krable Huset og skovbørnehaven, beskriver hvordan vi arbejder med inklusion, og den er et øjebliksbillede, og skal opfattes som et dynamisk dokument, der hele tiden udvikler sig.

Den beskriver den måde vi gerne vil arbejde på, men i virkelighedens verden, er det jo ikke altid, sådan det foregår. Vi har jo ikke uendelige ressourcer til at arbejde inkluderende, og både på de generelle, kollektive og individuelle indsatser er vi underlagt en forholdsvis stram økonomi. Hvis Odder kommune virkelig turde satse på en tidlig indsats, så er vi overbevist om, at vi igennem endnu mere fokus på ICDP'en, og en optimering af vores struktur, samtidig med at vi kunne arbejde mere målrettet med sproggrupper, legegrupper og evt. andre former for grupper, på sigt ville kunne mindske behovet for de individuelle indsatser. Der vil selvfølgelig altid være behov for individuelle indsatser, men vi mener at man bør satse forebyggende med en tidlig indsats, så flere af vores børn kan nøjes med den generelle og kollektive indsats.